

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร หมายถึง หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ทั้ง 10 หมู่บ้าน จำนวน 1,239 คน จาก 1,239 ครัวเรือน (สำนักบริหารการทะเบียนอำเภอโกสุมพิสัย. 2552 : 1)

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ทั้ง 10 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นผู้ที่มีรายชื่ออาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 303 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณตามสูตรของยามานะ จากนั้นทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

e คือ สัดส่วนความคลาดเคลื่อน (.05)

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมด

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} \quad n &= \frac{1,239}{1 + 1,239(0.05)} \\ n &= \frac{1,239}{4.097} \\ n &= 303 \end{aligned}$$

ได้กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 303 คน

จากนั้นการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน ผู้ศึกษาได้คำนวณหาตามสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง (Proportional stratified random sampling) ในแต่ละหมู่บ้านโดยใช้สูตร ดังนี้ (ยุทธนา ศิริพรรณ. 2547 : 58)

$$\text{สูตร } n_i = \frac{n \times N_i}{N}$$

โดย n_i คือ กลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N_i คือ จำนวนหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนในแต่ละหมู่บ้าน

N คือ จำนวนหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือนทั้งหมด

แทนค่าจากสูตร ตัวอย่างเช่น จำนวนสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในบ้านสำโรง หมู่ที่ 1

$$n_i = \frac{n \times N_i}{N}$$

$$\begin{aligned} n_i &= \frac{303 \times 88}{1,239} \\ &= 22 \text{ คน} \end{aligned}$$

สัดส่วนกลุ่มตัวอย่างในบ้านสำโรง หมู่ที่ 1 เท่ากับ 22 คน ผลการคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างใน 10 หมู่บ้าน แสดงในตารางที่ 2-4

ตารางที่ 2 จำนวนครัวเรือนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แยกเป็นหมู่บ้านขนาดเล็ก

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านลำโรง	88	22
2	บ้านปลาเค็ด	71	17
4	บ้านท่าศาลา	31	8
รวม		190	47

ตารางที่ 3 จำนวนครัวเรือนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แยกเป็นหมู่บ้านขนาดกลาง

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	กลุ่มตัวอย่าง
3	บ้านปลาบึก	126	31
7	บ้านยางท่าแจ้ง	132	32
8	บ้านหนองบัวเรียน	112	27
10	บ้านยางท่าแจ้ง	140	34
รวม		510	124

ตารางที่ 4 จำนวนครัวเรือนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แยกเป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	กลุ่มตัวอย่าง
5	บ้านโนนเมือง	175	43
6	บ้านสว่าง	212	52
9	บ้านโนนเมือง	152	37
รวม		539	132

หลังจากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลากโดยการนำสลากหมายเลขประจำบ้านที่มีในแต่ละหมู่บ้านใส่กล่องแล้วหยิบขึ้นทีละใบและจดบันทึกไว้ แล้วนำสลากลงในกล่องอีกเพื่อให้ทุกครัวเรือนมีโอกาสถูกเลือกเท่ากัน แล้วจึงหยิบขึ้นใหม่ที่ละใบ จนครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างทุกหมู่บ้าน โดยเลือกให้ได้กลุ่มประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ เป็นแบบสอบถามรายการ (Check lists)

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 3 ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

2.1 ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยปรับปรุงแบบสอบถามจากงานวิจัยของบรรเลง อุ้นพิกุล

2.2 ร่างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลจากข้อ 2.1 ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2.3 สร้างแบบสอบถาม และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบ แก้ไขเสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม และความถูกต้อง

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อ 2.3 เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา และความ

ปรนัยของเครื่องมือด้าน โครงสร้างด้านเนื้อหา โดยการหาค่า IOC (Index of Item Congruency) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามนิยามคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามนิยามคุณลักษณะที่พึงประสงค์
ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดตามนิยามคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์

ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

2.4.1 นายทรัพย์อนันต์ วรรณสถาน วุฒิการศึกษา ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์การปกครอง) ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้าน โครงสร้างและเนื้อหา

2.4.2 นายนครชัย ชาญอุไร วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต (การวิจัย การศึกษา) ตำแหน่ง ครู ด้านสถิติ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

2.4.3 นางอรอุมา พงษ์จำปา วุฒิการศึกษา รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาการวิจัย

ผลการพิจารณาความสอดคล้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระตรวจพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 30 คน ทำการทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 65) ทั้งฉบับได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับที่ระดับ 0.924 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ ได้ค่าทั้งฉบับมีค่าระหว่าง .270-.283 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านลักษณะส่วนตัว มีค่าระหว่าง .490-.843 ด้านความรู้ความสามารถ .534-.826 ด้านคุณธรรม จริยธรรม .386-.873 ด้านความเป็นผู้นำ .550-.820

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาดำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษา ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม เก็บแบบสอบถามกับประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
2. ผู้ศึกษาแจกแบบสอบถามกับกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ความเป็นมา และประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วน
3. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบตามจำนวน 303 ชุด

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

- 1.1. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
- 1.2. นำแบบสอบถามมาลงรหัส และบันทึกคะแนน ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ความถี่ และร้อยละ
- 2.2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาดำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้คำถามแบบประมาณค่า 5 ตัวเลือก คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์ แปลผลวัดระดับความคิดเห็นตามหลักการของลิเคิร์ท (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

และนำมาแปลความหมายกับเกณฑ์ประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 :

100)

เห็นด้วยมากที่สุด	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51-5.00
เห็นด้วยมาก	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51-4.50
เห็นด้วยปานกลาง	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.51-3.50
เห็นด้วยน้อย	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.51-2.50
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00-1.50

2.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามขนาดหมู่บ้าน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD.

2.4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ

1.1 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ค่าความน่าเชื่อถือ หรือความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าทั้งฉบับ โดยจะพิจารณายอมรับค่าตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป

1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Total Correlation) ค่าประสิทธิภาพในการจำแนกคุณลักษณะผู้ตอบแบบสอบถามคะแนนสูงกับผู้ตอบแบบสอบถามคะแนน โดยจะพิจารณาข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

2. สถิติพื้นฐาน

- 2.1 ค่าร้อยละ
- 2.2 ค่าความถี่
- 2.3 ค่าเฉลี่ย
- 2.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษา ตำบลยางท่าแจ้ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD. :

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY